

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2018
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

№162

ISSN 1106-7160 /// ISSN 2623-3053

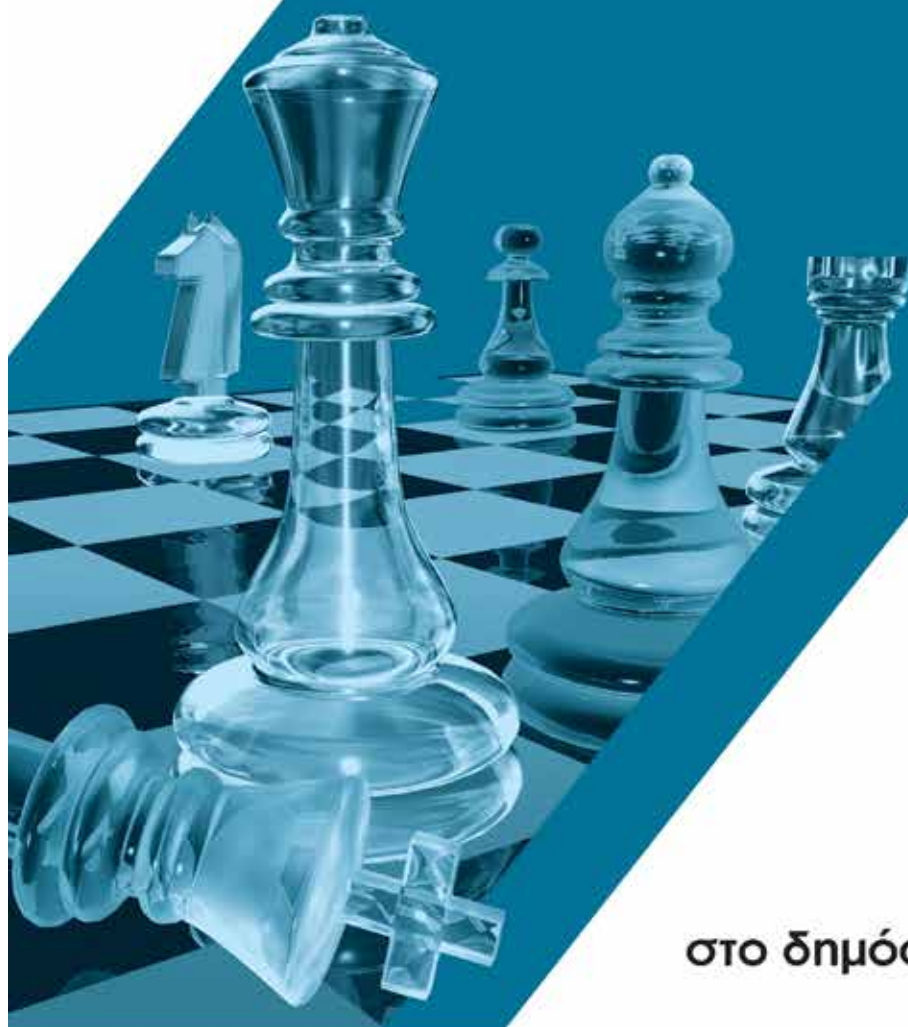

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ: Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

Κάντε
τη σωστή
κίνηση

Διαφημίστε
τις υπηρεσίες σας
& τα προϊόντα σας

μέσα από τις σελίδες
των Οικονομικών Χρονικών

Απευθύνονται
σε 105.000
οικονομολόγους
& λογιστές
φοροτεχνικούς

που απασχολούνται
στο δημόσιο & ιδιωτικό τομέα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τηλ.: 213-21.41.866, 213-21.41.870

Δημιουργήστε την προσωπική σας ιστοσελίδα!

1

Κατοχυρώστε το όνομα (domain) που επιθυμείτε.

2

Αποκτήστε πακέτο φιλοξενίας (hosting).

3

Διαμορφώστε την ιστοσελίδα σας.

Για πρώτη φορά το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας προσφέρει σε όλα τα Μέλη του και σε όλους τους Λογιστές - Φοροτεχνικούς τη δυνατότητα να δημιουργήσουν την προσωπική τους ιστοσελίδα στο διαδίκτυο ΔΩΡΕΑΝ για ένα χρόνο.

Πρόκειται για μια υπηρεσία που εξασφάλισε το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας μέσω της εταιρείας IpHost και του Ευρωπαϊκού Μητρώου για Ονόματα Χώρου στο Διαδίκτυο (EURid).

Εναλλακτικά, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την προσφορά μεταφέροντας στο πακέτο φιλοξενίας (hosting) την υπάρχουσα ιστοσελίδα σας δωρεάν.

*Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο των ιστοσελίδων που θα επιλέξουν να αναρτήσουν τα Μέλη του και οι Λογιστές - Φοροτεχνικοί. Το περιεχόμενο των ιστοσελίδων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που επιβάλλουν η καλή πιστή και τα χρηστά ήθη. Η αποδοχή της προσφοράς από πλευράς των Μελών και των Λογιστών - Φοροτεχνικών συνεπάγεται την ανεπιφύλακτη αποδοχή και των παραπάνω.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2018

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΚΟΛΛΙΑΣ,
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ο.Ε.Ε.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΑΥΡΙΔΟΥ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΟΥΡΓΑΝΑ ΜΑΡΙΑ
ΜΑΥΡΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΝΩΤΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΤΗΛ. 213-21.41.800

e-mail: press@oe-e.gr

[f facebook.com/oikoneegr](https://www.facebook.com/oikoneegr)

[t twitter.com/oikonomiko_epim](https://twitter.com/oikonomiko_epim)

[y youtube.com/user/oikonee](https://www.youtube.com/user/oikonee)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 12-14, 10563

ΤΗΛ. 213-21.41.800,

FAX: 210-52.27.300

www.oe-e.gr

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΤΗΛ.: 213-21.41.866

ART DIRECTION / DESIGN

ΦΕΤΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

fetanisioannis.com

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ

ΦΕΤΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

fetanisioannis.com

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

PRINTECO ΕΠΕ

Βερανζέρου 59, 10438

ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 210 8075620

FAX: 2106256920

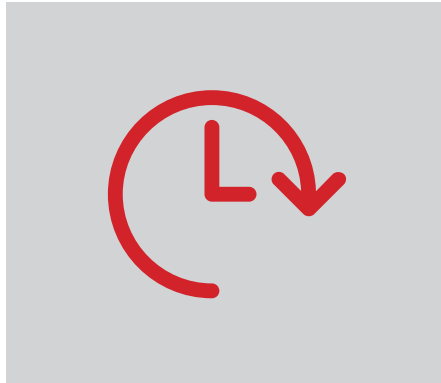
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση,
αναπαραγωγή ή μετάδοση
με οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο
όλου ή μέρους του περιοδικού χωρίς
την έγγραφη άδεια του εκδότη

8

Ασφαλιστικό: Η επόμενη μέρα

Του Κωνσταντίνου Κόλλια

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

18

**Το παρόν και το μέλλον του ασφαλιστικού
συστήματος στην Ελλάδα**

Των Σάββα Γ. Ρομπόλη & Βασιλείου Γ. Μπέτση

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

24

**Αδήρητη η ανάγκη ανάπτυξης
της επαγγελματικής ασφάλισης**

Του Χρήστου Π. Νούνη

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

12

**Στόχος μας ένα σύγχρονο, δίκαιο και
ανταποδοτικό ασφαλιστικό σύστημα**

Του Ιωάννη Βρούτση

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

25

Ασφαλιστικό: Ένα βαθιά ταξικό ζήτημα!

Του Παναγιώτη Λεωνιδόπουλου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

10

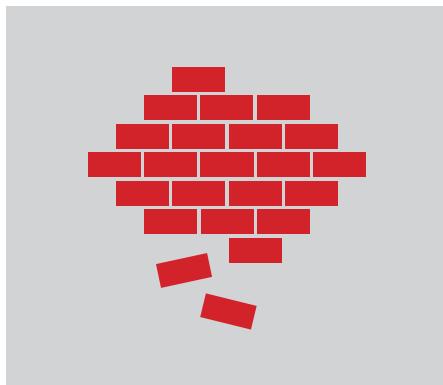
Χτίζουμε, όταν οι άλλοι γκρεμίζουν
την κοινωνική ασφάλιση
Του Αναστάσιου Πετρόπουλου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

14

Ασφαλιστικό: Αναγκαίες οι αλλαγές
Του Γιώργου Κουτρουμάνη

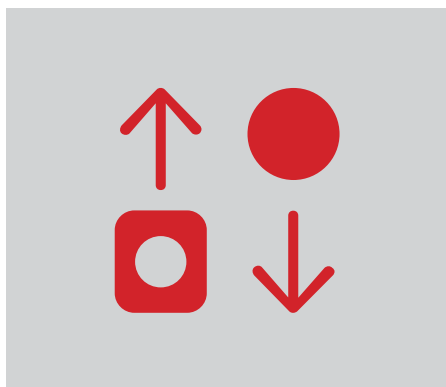
ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

16

Αναβίωση προβλημάτων
και Στρουθοκαμηλισμός 2.0
Του Πλάτωνα Τήνιου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

20

Χρειαζόμαστε ένα λειτουργικό
και απλό ασφαλιστικό σύστημα
Του Δημητρίου Μπούρλου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

22

Το μέλλον της ασφάλισης
Του Κωνσταντίνου Μακέδου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

26

Η πρότασή μας μας για ένα νέο
ασφαλιστικό σύστημα

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Ε.Ε.

28

Δείκτες Οικονομίας

Το μέλλον του ασφαλιστικού συστήματος

Παρά τις αλλαγές και τις παρεμβάσεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια, το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας παραμένει προβληματικό, πολύπλοκο και δαιδαλώδες.

Για το λόγο αυτό, έχει ανοίξει και πάλι η συζήτηση για την ανάγκη μιας πραγματικής, ριζικής μεταρρύθμισης, η οποία θα διασφαλίσει τη βιωσιμότητα, τη λειτουργικότητα και την αξιοπιστία του ασφαλιστικού συστήματος.

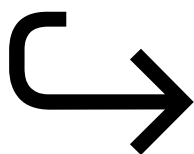
Τα «Οικονομικά Χρονικά», στο νέο τεύχος βάζουν στο τραπέζι του διαλόγου το θέμα των αλλαγών που απαιτούνται τόσο στη δομή όσο και στα χαρακτηριστικά του ασφαλιστικού συστήματος. Οι αρθρογράφοι στα άρθρα τους που φιλοξενούνται στις σελίδες του περιοδικού μας, αναλύουν τις προτάσεις τους για το ασφαλιστικό της επόμενης ημέρας.

Όλοι συμφωνούν ότι η βιώσιμη πορεία του ασφαλιστικού μας συστήματος και η δυνατότητα διαμόρφωσης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου παροχών, δεν εξαρτάται μόνο με το τι θα γίνει με τις συντάξεις από την 1η Ιανουαρίου 2019, αλλά και όλα τα επόμενα χρόνια. Είναι μια συζήτηση που πρέπει να γίνει και αφορά τις μεγάλες αλλαγές και σε πολλά επίπεδα.

Το ζήτημα είναι εξαιρετικά περίπλοκο και γι' αυτό η μεταρρύθμιση χρειάζεται χρόνο αλλά και πολιτική βούληση. Χρειάζεται επίσης συναίνεση και συνεργασία των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, αλλά και της ίδιας της κοινωνίας.

Στο Οικονομικό Επιμελητήριο διαμορφώσαμε μια ολοκληρωμένη πρόταση για ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα, την οποία έχουμε καταθέσει στα πολιτικά κόμματα. Η πρότασή μας στηρίζεται σε ένα σύστημα που έχει διανεμητικό χαρακτήρα και διευρυμένα χαρακτηριστικά κοινωνικής αλληλεγγύης όπως ισχύει στα περισσότερα κράτη – μέλη της Ευρωζώνης.

Στην πρότασή μας προβλέπονται τρία Ταμεία Κύριας Ασφάλισης: Μισθωτών, Ελεύθερων Επαγγελματιών και Αγροτών καθώς και ένα ταμείο επικούρησης και εφάπαξ με δύο αυτοτελείς κλάδους. Επιμένουμε στην άποψή μας, ότι το σύνολο των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών, που καταβάλλουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες, δε θα πρέπει να ξεπερνά ένα συγκεκριμένο ποσοστό του καθαρού εισοδήματός τους (50% στα υψηλά εισοδήματα και σημαντικά χαμηλότερο όσο μειώνεται το εισόδημα).

Ασφαλιστικό: Η επόμενη μέρα

Του Κωνσταντίνου Κόλλια
Προέδρου του Οικονομικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Η ζημιά, που έχει γίνει στους επιστήμονες και στους ελεύθερους επαγγελματίες από το Νόμο 4387/2016 (Νόμος Κατρούγκαλου), είναι μεγάλη. Η λύση είναι αυτή, που είχαμε επισημάνει εξ' αρχής, και είναι μονόδρομος:

Η δραστική μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, που καλούνται να πληρώσουν κάθε μήνα οι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Σε καμία περίπτωση, οι εισφορές και οι φόροι δεν πρέπει να ξεπερνούν το 50% του καθαρού εισοδήματος του ελεύθερου επαγγελματία, ανεξαρτήτως εισοδήματος.

Τα όσα, λοιπόν, προτείνονται το τελευταίο διάστημα για την ελάφρυνση του ασφαλιστικού βάρους των ελευθέρων επαγγελματιών, είναι - σε κάθε περίπτωση - κάτι παραπάνω από καλοδεχούμενα.

Όμως, με βάση τα όσα γνωρίζουμε μέχρι σήμερα, εμπεριέχουν ουκ ολίγους αστερίσκους, οι οποίοι και χρήζουν διευκρινίσεων ή οδηγούν σε αλλαγές επί των όσων έχουν εξαγγελθεί.

Όπως, για παράδειγμα, το γεγονός ότι από το νέο έτος οι εισφορές θα υπολογίζονται στο 100% του εισοδήματος, από 85% φέτος, γεγονός το οποίο ακυρώνει στην ουσία την όποια ελάφρυνση.

Επιπλέον, για ποια ελάφρυνση μιλάμε και για πόσους θα είναι αυτή, όταν το 90% των ασφαλισμένων ελευθέρων επαγγελματιών δηλώνει εισόδημα έως 7.000 ευρώ και η μείωση αφορά αυτούς που δηλώνουν ποσά πάνω από αυτό;

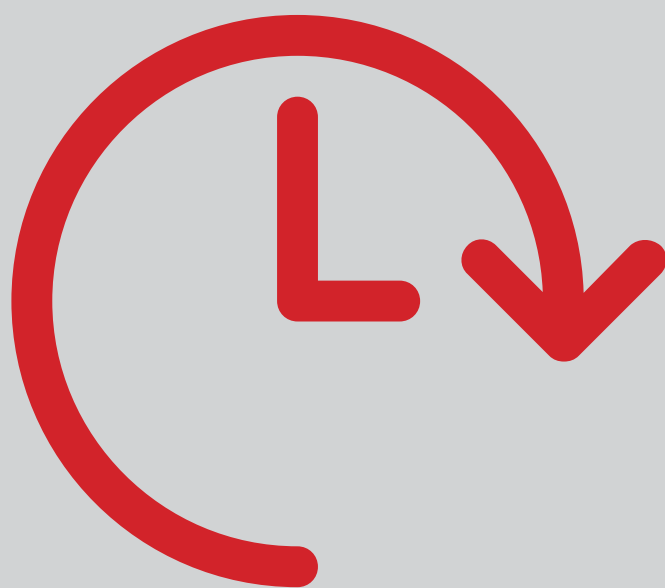
Και, στο τέλος της ημέρας, αφού ο νόμος Κατρούγκαλου έφερε ελαφρύνσεις για 9 στους 10 ελεύθερους επαγγελματίες, όπως υποστηρίζουν οι εμπνευστές του νόμου, γιατί τελικά ένα χρόνο μετά αποφασίζεται να μειωθούν οι εισφορές;

Σε κάθε περίπτωση, ένα είναι το σίγουρο: Ότι ο συγκεκριμένος νόμος ΔΕΝ λύνει το πρόβλημα του ασφαλιστικού στη χώρα και ως ΟΕΕ το είχαμε επισημάνει από την πρώτη στιγμή.

Διαβάζοντας και τη μελέτη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για τη γήρανση του πληθυσμού στη χώρα μας, και λαμβάνοντας υπόψη τη συνταξιοδοτική δαπάνη, που φτάνει στο 17% του ΑΕΠ, υψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, είναι προφανές ότι το πρόβλημα δε λύνεται με ασπρίνες.

Το ασφαλιστικό στην Ελλάδα απαιτεί σχεδιασμό και δομικές παρεμβάσεις, όπως αυτές, που προβλέπει η πρόταση, την οποία έχει καταρτίσει η ειδική επιστημονική επιτροπή του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, τα βασικά σημεία της οποίας έχετε την ευκαιρία να διαβάσετε σε αυτό, το αφιερωμένο στο ασφαλιστικό, ειδικό τεύχος των Οικονομικών Χρονικών. Όπως και τις απόψεις ειδικών και έμπειρων στελεχών. Στόχος μας, όπως πάντα, ο υγιής διάλογος και προβληματισμός.

Χτίζουμε, όταν οι άλλοι γκρεμίζουν την κοινωνική ασφάλιση

Του Αναστάσιου Πετρόπουλου
Υφυπουργού Κοινωνικής Ασφάλισης

Στα χρόνια της οικονομικής κρίσης, η κοινωνική ασφάλιση και η εργασία επλήγησαν σε πρωτόγνωρα επίπεδα. Μείωση του ΑΕΠ. Μείωση μισθών και συντάξεων. Αύξηση των ελλειμμάτων του Δημοσίου και των πρώην Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, παρά τις συνεχείς περικοπές της περιόδου από το 2010 και μετά. Αν και έως το 2015 είχαν αφαιρεθεί σωρευτικά από τους συνταξιούχους 45 δις. ευρώ, εντούτοις, η συνταξιοδοτική δαπάνη ξεπερνούσε το 17% του ΑΕΠ εκείνης της χρονιάς. Πάνω, δηλαδή, από το όριο του 16,2% που από το 2010 έχει τεθεί ως «οροφή» για τις συνταξιοδοτικές παροχές.

Στη διετία 2017 – 2018 ανατρέψαμε όλες τις αρνητικές προβλέψεις για τη δημόσια κοινωνική ασφάλιση. Βάλαμε τέλος στην αδιέξοδη και καταστροφική – από οικονομική και κοινωνική άποψη – πορεία που μας είχαν οδηγήσει οι πολιτικές των προηγούμενων κυβερνήσεων.

Η ίδρυση, με το ν. 4387/16, και η λειτουργία του ΕΦΚΑ από την 1/1/2017, συνέπεσε χρονικά και συνέβαλε καθοριστικά στη διαδικασία εξόδου της οικονομίας και της κοινωνίας από την πολυετή κρίση.

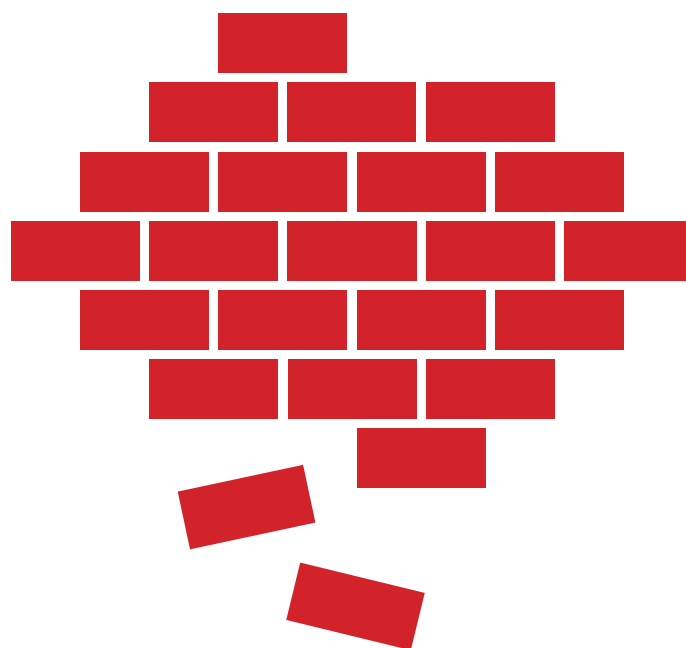
Διαψεύστηκαν όσοι, για λόγους μικροκομματικών και άλλων σκοπιμοτήτων, προέβλεπαν ότι ο ΕΦΚΑ θα καταρρεύσει. Ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης δεν κατέρρευσε. Πέτυχε πλεονάσματα. Κι ας υπήρχαν την 1/1/2015 τουλάχιστον 386.000 εκκρεμείς συνταξιοδοτικές παροχές ύψους άνω των 2 δις ευρώ που είχαν αφή-

σει απλήρωτες οι προηγούμενες κυβερνήσεις (168.922 απλήρωτες κύριες συντάξεις, 154.022 απλήρωτες επικουρικές συντάξεις και 63.500 απλήρωτα εφάπαξ).

Από τον Ιανουάριο του 2015, οι εκκρεμείς κύριες συντάξεις μειώθηκαν κατά 76,9%, στις 39.061 (παρά το γεγονός ότι μέχρι το Σεπτέμβριο του 2018 υποβλήθηκαν 530.000 νέες αιτήσεις κύριων συντάξεων). Στο ίδιο διάστημα οι εκκρεμείς επικουρικές συντάξεις μειώθηκαν κατά 41,9%, περιοριζόμενες στις 89.543, και τα εκκρεμή εφάπαξ κατά 58,7%, καθώς πλησίασαν μόλις τα 26.208 το Σεπτέμβριο του 2018. Καταβάλαμε συνολικά πάνω από 725.000 παροχές ύψους 4,6 δις ευρώ.

Διαψεύστηκαν όσοι υποστήριζαν ότι τα πλεονάσματα στον ΕΦΚΑ προήλθαν από την καταβολή δήθεν εξοντωτικών εισφορών από τους μη μισθωτούς. Έχει αποδειχθεί ότι η συντριπτική πλειονότητά τους καταβάλλει ήδη από 1/1/2017, με το ν. 4387/16, χαμηλότερες και δικαιότερες εισφορές. Με βάση το εισόδημα και όχι επί πλασματικών και αυτόματα αυξανόμενων, ανά τριετία, ασφαλιστικών κλάσεων που ήταν η αιτία για την αδυναμία πληρωμών, την αύξηση χρεών και την απώλεια κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων. Το 88% των μη μισθωτών το 2018 καταβάλλει μηνιαία εισφορά μικρότερη των 200 ευρώ έναντι μόλις 27% το 2016.

Τα θετικά αυτά αποτελέσματα ήταν απόρροια της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης, της μείωσης της

ανεργίας και της αύξησης των εσόδων από ασφαλιστικές εισφορές μισθωτών, εκτός των μισθωτών της Κεντρικής Διοίκησης, από τις ρυθμίσεις οφειλών, καθώς και από την καλύτερη απόδοση της περιουσίας.

Τα πλεονάσματα που επιτυγχάνουμε και η βιωσιμότητα που αποδεδειγμένα διασφαλίζουμε στο δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης έχουν αντίκρυσμα. Διορθώνουμε αδικίες. Απαλλάσσουμε ασφαλισμένους από αμφισβητούμενες ασφαλιστικές οφειλές του παρελθόντος. Ενισχύουμε τη σχέση ανταποδοτικότητας εισφορών και παροχών σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης.

Από την 1/1/2019 ελαφρύνουμε τις εισφορές και για περίπου 250.000, σε σύνολο 1,4 εκατομμύρια μη μισθωτούς οι οποίοι δηλώνουν υψηλότερα εισοδήματα σε σχέση με την πλειονότητα των ασφαλισμένων που σε ποσοστό πληρώνει μικρότερες εισφορές από το παρελθόν. Διατηρώντας την ελάχιστη εισφορά για την κύρια σύνταξη (117,2 ευρώ για ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους και 74 ευρώ για αγρότες, με τα σημερινά δεδομένα) ελαφρύνουμε κατά 33,3% (στο 13,33% από 20%) την εισφορά για κύρια σύνταξη των ελεύθερων επαγγελματιών και των επιστημόνων που δηλώνουν ετήσιο εισόδημα πάνω από 7.032 ευρώ. Ελαφρύνουμε, επίσης κατά 33,3%, τους αγρότες με εισοδήματα πάνω από 4.922 ευρώ. Η εισφορά τους για τη σύνταξη μειώνεται σε 12% από 18% που θα ήταν το 2019. Επιπλέον, οι αυτοαπασχο-

λούμενοι επιστήμονες θα καταβάλλουν, αναδρομικά από την 1/1/2017, την ελάχιστη εισφορά (64,50 ευρώ που αποτελεί την ελάχιστη βάση υπολογισμού για να εξασφαλιστεί η ελάχιστη εγγυημένη παροχή) για την επικουρική ασφάλιση και το εφάπαξ. Σημαντικές ελαφρύνσεις για όλους.

Οι θετικές παρεμβάσεις συνεχίζονται. Θωρακίζουμε το σύστημα της δημόσιας κοινωνικής ασφάλισης και τα δικαιώματα των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων. Υπέρ της κοινωνίας και απέναντι σε όσους οδηγούν σε προδιαγεγραμμένη και ταχύτατη κατάρρευση την κοινωνική ασφάλιση. Γι' αυτό η κυρίαρχη ιδεολογική και πολιτική σύγκρουση θα εξελιχθεί, από δω και πέρα, αφενός ανάμεσα στις κοινωνικές δυνάμεις της προόδου, της ευημερίας και της υπεράσπισης του κράτους πρόνοιας και, αφετέρου, των δυνάμεων που εκφράζει η Ν.Δ. και απειλούν με εξαφάνιση τα κοινωνικά αγαθά. Τα οποία «χτίστηκαν» κυρίως μετά τη λήξη του δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου και κράτησαν όρθιες τις κοινωνίες με όρους αξιοπρέπειας κατά της φτώχειας και των αποκλεισμών.

“

Από την 1/1/2019 ελαφρύνουμε τις εισφορές και για περίπου 250.000, σε σύνολο 1,4 εκατομμύρια μη μισθωτούς.

Στόχος μας ένα σύγχρονο, δίκαιο και ανταποδοτικό ασφαλιστικό σύστημα

Του Ιωάννη Βρούτση
Τομέαρχη Εργασίας, Κοινωνικής
Ασφάλισης και Κοινωνικής
Αλληλεγγύης της ΝΔ,
Βουλευτή Κυκλάδων

Χρειάστηκαν 3,5 χρόνια, για να αντιληφθεί η κυβέρνηση το αδιέξοδο στο οποίο οδήγησε συνταξιούχους και εργαζομένους ο νόμος «Κατρούγκαλου». Οι ανακοινώσεις του κ. Τσίπρα για αναθεώρηση ορισμένων πτυχών του νόμου, ουσιαστικά σηματοδοτούν το «ξήλωμά» του και την αναγνώριση της αποτυχίας του.

Ο νόμος «Κατρούγκαλου» έχει μετατρέψει το ασφαλιστικό σε ένα άδικο και μη ανταποδοτικό σύστημα, με φιλοσοφία και δομή που ακολουθούν την κοντόφθαλμη ιδεολογική της αντίληψη.

Με συντελεστές αναπλήρωσης που δεν ανταποδίδουν δίκαια τις καταβαλλόμενες εισφορές, λειτουργώντας περισσότερο ως προνοιακό σύστημα και λιγότερο ως ασφαλιστικό. Ένα σύστημα που αυτοϋπονομεύεται, καθώς δημιουργεί αντικίνητρα για παραμονή σε αυτό μετά το 20ο και 25ο έτος, ενώ ταυτόχρονα εξοντώνει κάθε τι δημιουργικό. Ένα σύστημα που συνολικά αντιστρατεύεται την επιδιωκόμενη ανάπτυξη, με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση. Ένα σύστημα, που ενθαρρύνει και ενισχύει την ήσασσα προσπάθεια.

Ο νόμος «Κατρούγκαλου» επέβαλλε συνειδητά δυσβάσταχτες εισφορές, σε επιστήμονες και ελεύθερους επαγγελματίες, «γονατίζοντας» και αποθαρρύνοντας κυριολεκτικά το πιο παραγωγικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας. Εισφορές, που «πνίγουν» την ανάπτυξη, ενισχύουν την εισφοροδιαφυγή και τη φοροδιαφυγή, τιμωρούν τη δη-

μιουργικότητα υπονομεύοντας το μέλλον του ασφαλιστικού συστήματος. Εισφορές, που θα αυξηθούν περαιτέρω - κατά 17,64% - από 1/1/2019.

Παράλληλα, όμως που λειτουργούν και ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Πρόκειται για ένα άδικο και υπερβολικά ακριβό σύστημα και που επιβάλλεται άμεσα η ανάγκη για την κατάργησή του.

Η πρότασή της Ν.Δ. και του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι ήδη γνωστή και σαφής. Η νέα αρχιτεκτονική που σχεδιάζουμε για το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας, καταργώντας το νόμο «Κατρούγκαλου», έχει στο επίκεντρο τον εργαζόμενο και τον συνταξιούχο.

Ισχυροποιούμε τους 3 πυλώνες του συστήματος, οι οποίοι συνυπάρχουν αρμονικά και λειτουργούν συμπληρωματικά σε όλα τα ασφαλιστικά συστήματα των ανεπτυγμένων χωρών του κόσμου, χωρίς προβλήματα.

Συγκεκριμένα, ο 1ος πυλώνας, θα είναι δημόσιος, καθολικός και υποχρεωτικός με βάση το αναδιανεμητικό και ένα γενναίο ανταποδοτικό σύστημα. Ένα σύστημα διαφανές, αποτελεσματικό και αναλογιστικά δίκαιο. Ο 2ος πυλώνας θα είναι επίσης υποχρεωτικός, κάτω από την αυστηρή εποπτεία του κράτους και ισχυρών κανόνων διαφάνειας με βάση το σημερινό σύστημα της νοητής κεφαλαιοποίησης, το οποίο όμως θα μεταρρυθμιστεί σε αμιγώς κεφαλαιοποιητικό σύστημα. Κάτι που θα συμβάλλει αφενός σε πολύ υψηλότερες αποδόσεις συγκριτικά με τις

σημερινές και αφετέρου η λειτουργία του ατομικού κουμπάρ σε κάθε εργαζόμενο θα επαναφέρει την χαμένη και αναγκαία ασφαλιστική συνείδηση, κυρίως στους νέους.

Τέλος, ο 3ος πυλώνας θα είναι η ιδιωτική ασφάλιση -όπως ισχύει και σήμερα- ενισχυμένη όμως με περισσότερα κίνητρα. Θυμίζω ότι από το 2014, το επικουρικό σύστημα της χώρας μας μετά την ενοποίηση όλων των ταμείων λειτουργεί με όρους νοητής κεφαλαιοποίησης. Ο ατομικός ηλεκτρονικός κουμπάρς είναι έτοιμος και ήδη υφίσταται για κάθε εργαζόμενο από την 1/1/2014. Το τελικό στάδιο της μετάβασης από το σύστημα νοητής κεφαλαιοποίησης, στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα θα γίνει με απόλυτα ισορροπημένο τρόπο και σε βάθος χρόνου προς όφελος των μελλοντικών ασφαλισμένων και συνταξιούχων. Στην πορεία αυτών των ετών, το Ενιαίο Επικουρικό Ταμείο (ΕΤΕΑΕΠ) θα ενισχύεται συνεχώς με νέους πόρους που θα προκύπτουν από:

- Τη δυναμική αύξηση του ΑΕΠ (ισχυρή ανάπτυξη), που θα οδηγεί σε υψηλότερους μισθούς, που με τη σειρά τους θα ενισχύουν με επιπλέον εισφορές το σύστημα.
- Μέρος των αυξημένων αποδόσεων των ατομικών λογαριασμών του κάθε νέου ασφαλισμένου που θα εντάσσεται στην αγορά εργασίας, θα χρησιμοποιείται για τη στήριξη του προηγούμενου καθεστώτος.

Έτσι, με έναν αρμονικό και ισορροπημένο τρόπο θα ολοκληρωθεί η μετάβαση στο νέο σύστημα, με κερδισμένους όλους τους νέους και την εθνική μας οικονομία. Και μάλιστα, χωρίς να θιχτούν οι σημερινοί συνταξιούχοι.

Επιπλέον, η πρότασή μας συμπεριλαμβάνει και μείωση -κατά 5 μονάδες- του δυσβάσταχτου μη μισθολο-

γικού κόστους που σήμερα αποτελεί τροχοπέδη για την απασχόληση, ενισχύει την παραβατικότητα στην αγορά εργασίας και φορτώνει τις επιχειρήσεις με υψηλά κόστη, καθιστώντας αυτές μη ανταγωνιστικές. Αντίστοιχη μείωση, κατά 6 μονάδες (5 από την κύρια και 1 από την επικουρική), υλοποίησα ως υπουργός στην κυβέρνηση Σαμαρά με θεαματικά αποτελέσματα. Αυτή είναι η απάντηση στις ατεκμηρίωτες κραυγές και τα λανθασμένα επιχειρήματα των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Η αντίστοιχη μείωση των εισφορών την περίοδο 2013-2014, σε συνδυασμό με τα αυστηρά κατασταλτικά μέτρα για την αδήλωτη εργασία (πρόστιμο 10.500 ευρώ), έφεραν άμεσα και χειροπιαστά αποτελέσματα. Η αδήλωτη εργασία μειώθηκε από το 40,2 % (Φεβρουάριος 2013) στο 13,2 % (Δεκέμβριος 2014). Η ανεργία από το 27,9% (Ιούνιος 2013) μειώθηκε στο 25,7% (Ιανουάριος 2015) και τον Αύγουστο του 2015 στο 24,5%. Ενώ ταυτόχρονα ενισχύθηκαν τα έσοδα του ασφαλιστικού συστήματος, αποκαθιστώντας αναλογιστική ισορροπία.

Η ίδια μείωση - κατά 5 μονάδες στις ασφαλιστικές εισφορές - θα ελαφρύνει το δυσβάσταχτο ασφαλιστικό κόστος των αυτοαπασχολούμενων και ελεύθερων επαγγελματιών, δημιουργώντας κίνητρα για επαναφορά στη νομιμότητα και αποκαθιστώντας τη δικαιοσύνη στο παραγωγικό και δημιουργικό κομμάτι της οικονομίας μας, που συνειδητά τιμωρήθηκε και «κνηγήθηκε» από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

“

Η νέα αρχιτεκτονική που σχεδιάζουμε για το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας, καταργώντας το νόμο «Κατρούγκαλου», έχει στο επίκεντρο τον εργαζόμενο και τον συνταξιούχο. Ισχυροποιούμε τους 3 πυλώνες του συστήματος.

Ασφαλιστικό: Αναγκαίες οι αλλαγές

Του Γιώργου Κουτρουμάνη
Πρώην Υπουργού Εργασίας

Η συζήτηση για το ασφαλιστικό έχει επικεντρωθεί τελευταία στις νέες περικοπές συντάξεων από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Όπως είναι γνωστό, οι περικοπές αυτές αφορούν στους παλιούς συνταξιούχους με απτήσεις που έχουν υποβληθεί πριν τις 13 Μαΐου 2016 ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του νόμου 4387/2016. Η διάταξη για την περικοπή μέχρι 18% αυτών των συντάξεων έχει ψηφιστεί με το νόμο 4472/2017.

Είναι πολύ σημαντικό να αποτραπεί αυτή η νέα περικοπή, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα είναι μια εύκολη υπόθεση για την κυβέρνηση στις επικείμενες διαπραγματεύσεις με τους ευρωπαίους εταίρους.

Ωστόσο δεν είναι μόνο αυτό το θέμα ή το πρόβλημα σε σχέση με το ασφαλιστικό. Πρώτα και κύρια η αποφυγή της μείωσης των συντάξεων από 1/1/2019 για να έχει μόνιμο και όχι προσωρινό χαρακτήρα θα πρέπει να γίνουν σημαντικά πράγματα στην οικονομία και κυρίως να υπάρξουν θεαματικά αποτελέσματα στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της απασχόλησης. Αυτά δεν φαίνονται επί του παρόντος και αφορούν τη συνολική πορεία της χώρας. Από την άλλη πλευρά όμως και σε ό,τι αφορά τη δομή και τα χαρακτηριστικά του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας μας, απαιτούνται άμεσα ριζικές αλλαγές.

Συγκεκριμένα:

1. Επιβάλλεται αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού των νέων συντάξεων. Η αλλαγή αυτή θα πρέπει να στοχεύει στην ενίσχυση της ανταποδοτικότητας και τη βελτίωση των συντάξεων ανάλογα με το χρόνο ασφάλισης και τις καταβαλλόμενες εισφορές. Επιβάλλεται να δημιουργηθεί κίνητρο ασφάλισης. Παράλληλα θα πρέπει να κλείσει η ψαλίδα μεταξύ νέων και παλιών συντάξεων με ενίσχυση των νέων. Αδικίες μεγάλες που δημιουργήθηκαν σε ειδικές κατηγορίες συνταξιούχων, όπως συντάξεις χρειάς και αναπηρίας, μέσα από την εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων του νόμου 4387/2016, δεν μπορούν να διατηρηθούν. Άμεσης προτεραιότητας θέμα αποτελεί η θεραπεία ακραίων αδικιών οι

οποίες δημιουργήθηκαν.

2. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο εφαρμόζεται για τις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών και των αγροτών είναι ιδιαίτερα προβληματικό. Η ευθεία σύνδεση των εισοδημάτων με τις εισφορές έχει δημιουργήσει ένα ακόμη ισχυρό κίνητρο για ενίσχυση της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής. Παράλληλα έχουμε οδηγηθεί σε μια υπέρογκη αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών για ένα μεγάλο αριθμό επαγγελματιών. Το αποτέλεσμα είναι, εάν συνυπολογίσουμε και τους υψηλούς φορολογικούς συντελεστές, η επιβάρυνση να ξεπερνάει το 54% του εισοδήματος και να φθάνει μέχρι και το 85%. Δεν είναι δυνατόν να συνεχιστεί η ίδια κατάσταση και να περιμένουμε ανάπτυξη και επενδύσεις. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις ασφαλιστικές εισφορές, θα ήταν λογικό και χρήσιμο να υπάρξει ανώτατο όριο, έστω στα 600 ευρώ το μήνα, για μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους.

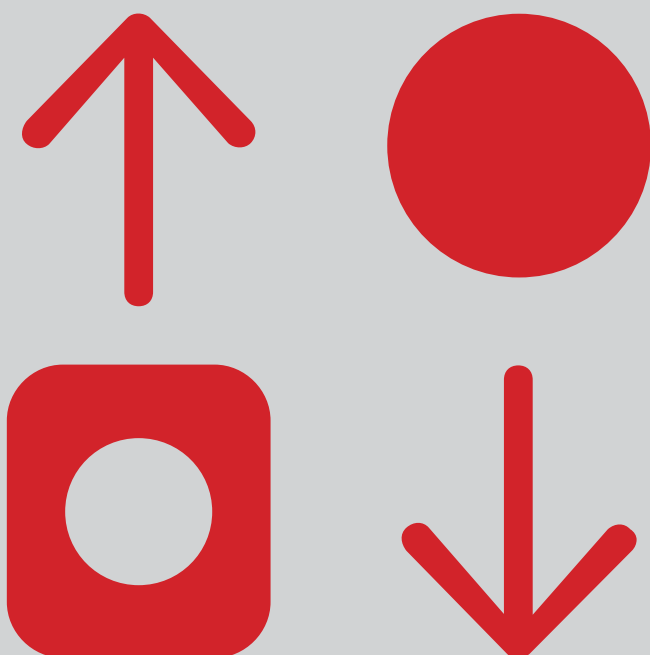
3. Είναι πλέον καιρός να ενισχυθεί και να αναπτυχθεί ο δεύτερος πυλώνας της ασφάλισης, όπως συμβαίνει σε όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η σύσταση και λειτουργία επαγγελματικών ταμείων, μπορεί να προσφέρει σημαντικές συμπληρωματικές παροχές στους εργαζόμενους.

Προϋπόθεση είναι να γίνουν οι αναγκαίες βελτιώσεις στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, με φορολογικά κίνητρα, ενίσχυση και ενθάρρυνση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, σε ό,τι αφορά τους μισθωτούς, για την υπογραφή νέων συμβάσεων σε αυτή την κατεύθυνση.

Συμπερασματικά λοιπόν θα μπορούσαμε να πούμε ότι η βιώσιμη πορεία του ασφαλιστικού μας συστήματος και η δυνατότητα διαμόρφωσης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου παροχών, δεν εξαρτάται μόνο με το τι θα γίνει την 1/1/2019, αλλά και όλα τα επόμενα χρόνια. Είναι μια συζήτηση που πρέπει να γίνει και αφορά τις μεγάλες αλλαγές και σε πολλά επίπεδα.

“

Απαιτούνται άμεσα ριζικές αλλαγές σε ό,τι αφορά τη δομή και τα χαρακτηριστικά του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας μας.

Αναβίωση προβλημάτων και Στρουθοκαμηλισμός 2.0

Του Πλάτωνα Τήνιου
Επικούρου καθηγητή
Πανεπιστημίου Πειραιώς

Η εμπειρία των μνημονίων είναι κάτι που δεν θα ευχόμαστε ούτε στον χειρότερο εχθρό μας. Η καταδίκη είναι ομόθυμη και διατρέχει το σύνολο του πολιτικού κόσμου. Για όσους βλέπουν τα ποτήρια μισογεμάτα, είναι ένδειξη ότι οκτώ χρόνια πανάκριβα φροντιστήρια, πιάνουν, επιτέλους και στην τρίτη προσπάθεια, τόπο.

Πώς, όμως αποδίδει το φροντιστήριο; Αντί να θεωρητικοποιούμε, ας δούμε το ασφαλιστικό. Τι κάνουμε για να μην επαναληφθεί το σκηνικό που δημιούργησε την κρίση; Το ασφαλιστικό σίγουρα οδήγησε στην χρεοκοπία. Δεν έπεσε, όμως, ως κεραυνός εν αιθρία: η γήρανση ήταν γνωστή από τα μέσα του 1980. Παρά ταύτα, από το 1992, και ενώ οι δαπάνες κάλπαζαν, καμιά κυβέρνηση δεν αύξησε τις εισφορές. Ο λόγος ήταν ότι όλες περίμεναν τη «μεγάλη διαρθρωτική μεταρρύθμιση» που θα έβαζε οριστικό τέλος στον κατήφορο. Έτσι, όλες οι αυξήσεις δαπανών, είτε ήταν αποτέλεσμα της γήρανσης του πληθυσμού, είτε γενναιοδωρίας, οδηγούσαν σε επιδοτήσεις από το κράτος. Προκειμένου να μη δυσανεστήσει ψηφοφόρους, εκείνο έπαιρνε τα λεφτά από την χιονοστιβάδα του εξωτερικού δανεισμού (ιδίως από το 2004). Έτσι επιβάρυνε τις μελλοντικές γενιές, χάριν των οποίων (υποτίθεται) ότι γινόταν όλη η συζήτηση.

Το ασφαλιστικό είχε χαρακτηριστεί από το 1988 ως «ωρολογιακή βόμβα». Αυτό δεν απέτρεψε την επανάληψη της διαδικασίας από κρίση σε κρίση, και από ασφαλιστικό σε ασφαλιστικό: Αφού δεν έσκασε ως σήμερα, γιατί να σκάσει τώρα;

Ώσπου, έσκασε. Τα υπόλοιπα, ως το 2018, τα ξέρουμε. Το θέμα είναι: θα ξανασκάσει;

Οι συνθήκες στην Ελλάδα δεν δικαιολογούν αστοχία τέτοιου μεγέθους. Υπήρχαν χώρες με χειρότερο δημογραφικό, εξίσου κατακερματισμένες, με πολιτικούς όχι λιγότερο προσανατολισμένους στις εξαγορές ψηφοφόρων, και με πρόσβαση σε εξίσου βαθιές τσέπες. Άρα: Τι ήταν αυτό που οδήγησε στον γκρεμό; Πόσο το έχουμε διορθώσει; Ο κρίσιμος παράγοντας ήταν ότι, αν και όλες

οι κυβερνήσεις ήξεραν ότι καθόντουσαν πάνω σε βόμβες, είχαν αναπτύξει μηχανισμούς αμεριμνησίας και αναβλητικότητας.

Οι στρουθοκάμηλοι γνωρίζουν την απειλή, έχουν δει το λιοντάρι με τα μάτια τους. Πιστεύουν όμως ότι, αν βάλουν το κεφάλι στην άμμο και σκεφτούν κάτι ευχάριστο, το λιοντάρι θα φύγει (ή θα φάει κάποιον άλλο).

Ο κρίσιμος μοχλός προς την χρεοκοπία ήταν ο στρουθοκαμηλισμός. Αυτός θεμελιωνόταν σε δύο παράγοντες: Πρώτον, στα Greek Statistics, στην επιτηδευμένη στατιστική άγνοια που εξαφανίζει το πρόβλημα με μαγικό τρόπο: το παμπριζ διακοσμείται για να κρύβει τον γκρεμό. Μόνο το ΙΚΑ δημοσίευε απολογιστικά στοιχεία και αυτά με καθυστέρηση τριών ετών. Δεύτερον, στους πρόθυμους «ειδικούς» που έβλεπαν το επερχόμενο λιοντάρι ως νεοφιλελεύθερη φαντασίωση και συνέστηναν με κάθε τρόπο την επιτάχυνση της κίνησης προς τον γκρεμό: ο σχολιασμός κατέληγε πάντα σε αυξήσεις δαπανών. Όταν τόλμησε να προειδοποιήσει η έκθεση Σπράου, υπήρχε γενική κατακραυγή για το πώς τόλμησε να μας χαλάσει τον ύπνο. Σε λογικά επιχειρήματα αντιτάχθηκαν μυστικιστικές επικλήσεις του φαντάσματος Πινοσέτ.

Πόσο έχει αλλάξει η κατάσταση σήμερα; Πρώτον – οι μαγικοί αριθμοί. Κάποιος αποφάσισε ότι το σύστημα είναι βιώσιμο – οι συντάξεις σε δύο χρόνια (2018-2020) μειώνονται 3,9 μονάδες χωρίς να εξηγεί κανείς πώς και γιατί. Τα στοιχεία – όποια στοιχεία – είναι μόνο για την παλιά τρόικα και όχι για μας.

Δεύτερον, ο μαγικός σχολιασμός. Οι ίδιοι σχολιαστές αντί να αναζητούν τι θα γίνει μετά το μνημόνιο, αναβιώνουν παλιές μεθόδους δυσφήμισης – Πινοσέτ και λοιπά δαιμόνια. Λες και το ασφαλιστικό ήταν άμοιρο ευθυνών ή ότι χρεοκοπήσαμε λόγω υπερβολικής συγκράτησης δαπανών.

Οι λεοπαρδάλεις δεν αλλάζουν τις βούλες τους. Ούτε οι στρουθοκάμηλοι την αμεριμνησία: Στρουθοκαμηλισμός 2.0.

“

Το ασφαλιστικό σίγουρα οδήγησε στην χρεοκοπία. Δεν έπεσε, όμως, ως κεραυνός εν αιθρία: η γήρανση ήταν γνωστή από τα μέσα του 1980.

Το παρόν και το μέλλον του ασφαλιστικού συστήματος στην Ελλάδα

Των Σάββα Γ. Ρομπόλη

Ομ. Καθηγητή Παντείου
Πανεπιστημίου

& Βασιλείου Γ. Μπέτση

Υποψ. Διδάκτορα Παντείου
Πανεπιστημίου

Οι ασκούμενες μνημονιακές πολιτικές κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2010 - 2018 εξαντλήθηκαν κατ' αποκλειστικότητα στην περιοριστική και αναποτελεσματική διαχείριση των παραμετρικών αλλαγών (όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, αύξηση εισφορών, μείωση παροχών, αλλαγή ποσοστών αναπλήρωσης, κ.λ.π.), παραγνωρίζοντας εντελώς την εξίσωση του μακρο-οικονομικού πλαισίου του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης (ΣΚΑ) ($\alpha \cdot \phi = \beta \cdot \Delta$), όπου α : απασχόληση, ϕ : ασφαλιστικές εισφορές, β : βιοτικό επίπεδο ασφαλισμένων - συνταξιούχων και Δ : δημογραφία.

Επιπλέον, σε οργανωτικο-λειτουργικούς όρους το μνημονιακό νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ). Επίσης σε ασφαλιστικούς όρους, μεταξύ των άλλων, περιλαμβάνει την θέσπιση της εθνικής σύνταξης (384 ευρώ μηνιαίως με 20 έτη ασφάλισης και 346 ευρώ τον μήνα με 15 έτη ασφάλισης), χρηματοδοτούμενης από το κράτος μέσω της φορολογίας, το οποίο από 1/1/2026 θα χρηματοδοτεί αποκλειστικά και μόνο την εθνική σύνταξη (7% του ΑΕΠ - 13 δις ευρώ περίπου το 2017).

Παράλληλα, περιλαμβάνει την ανταποδοτική σύνταξη η οποία χρηματοδοτείται από τις εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών. Ουσιαστικά πρόκειται για παρεμβάσεις εισπρακτικού και δημοσιονομικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι οι δανειστές και οι ελληνικές κυβερνήσεις επέβαλαν από το 2010 μέχρι σήμερα 27 διαδοχικές μειώσεις (45%) των συντάξεων, αφαιρώντας από τους συνταξιούχους τουλάχιστον 52 δις ευρώ, προκειμένου ο δείκτης συνταξιοδοτικής δαπάνης προς το ΑΕΠ να διαμορφωθεί στο ανώτερο όριο (16% του ΑΕΠ) μέχρι το 2060, από 13,5% του ΑΕΠ που ήταν το 2009.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δυσμενείς αυτές παρεμβάσεις καθώς και οι μελλοντικές προοπτικές του ΣΚΑ,

επιβάλλεται να κατανοηθούν ως ανησυχητικές προκλήσεις και όχι ως δεδομένες εξελίξεις. Κι' αυτό γιατί η επικαλούμενη μακροχρόνια (μέχρι το 2070) βιωσιμότητα του ΣΚΑ, επιτυγχάνεται με μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης σε κατώτερο επίπεδο (10,6% του ΑΕΠ το 2070), σε σύγκριση με τον μέσο όρο (11,4% του ΑΕΠ το 2070) των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.-27) και με αριθμό συνταξιούχων στην χώρα μας το 2070 που θα ανέρχεται σε 2,580 εκατ. άτομα και η αντίστοιχη ετήσια συνταξιοδοτική δαπάνη (κύρια και επικουρική σύνταξη) θα ανέρχεται σε 30 δις ευρώ, όσο δηλαδή ήταν το έτος 2009 (23,2 δις ευρώ ΑΕΠ) που ο αριθμός των συνταξιούχων ήταν 2,410 εκατ. άτομα. Με αφετηρία τα δεδομένα αυτά, σύμφωνα με την έρευνά μας, το σύνολο της μέσης μηνιαίας κύριας και επικουρικής σύνταξης θα ανέρχεται το 2070 στο επίπεδο των 850-900 ευρώ μεικτά (45% συνολικός συντελεστής αναπλήρωσης από 75% το 2009).

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με την έρευνά μας, εάν δεν είχε συντελεσθεί στη χώρα μας η μείωση (-27%) του ΑΕΠ κατά την περίοδο (2010-2018) των Μνημονίων, τότε ακόμη και με την απαισιόδοξη παραδοχή μεταβολής του ΑΕΠ κατά 0,8% κατά μέσο όρο ετησίως την περίοδο 2010 - 2070 και διαμόρφωση του ΑΕΠ στο επίπεδο των 351 δις ευρώ το 2070, η συνολική (κύρια και επικουρική) σύνταξη θα ήταν το 2070 1.200 ευρώ (μεικτά) με ποσοστό αναπλήρωσης 60%. Οι προβλέψεις αυτές επιβάλλουν, κατά την περίοδο 2019 - 2070, τη δημιουργία επενδυτικών συνθηκών μίας δυναμικής ανάπτυξης και σταθερής απασχόλησης καθώς και την αναγκαιότητα ενός εναλλακτικού προσανατολισμού και χαρακτήρα του ΣΚΑ προς την κατεύθυνση της επανεξέτασης και επανασυστάσής του, προκειμένου η επάρκεια να αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό των καταβαλλόμενων συνταξιοδοτικών παροχών.

“

Το σύνολο της μέσης μηνιαίας κύριας και επικουρικής σύνταξης θα ανέρχεται το 2070 στο επίπεδο των 850-900 ευρώ μεικτά.

Χρειαζόμαστε ένα λειτουργικό και απλό ασφαλιστικό σύστημα

Του Δημητρίου Μπούρλου
Εργατολόγου – Δικηγόρου

Οι τρεις βασικοί άξονες στους οποίους έγιναν αλλαγές με τον νόμο Κατρούγκαλου ήταν οι ασφαλιστικές εισφορές των ελευθέρων επαγγελματιών, οι συντάξεις και οι ενοποιήσεις των ασφαλιστικών φορέων, με την δημιουργία του ΕΦΚΑ στην κύρια ασφάλιση και του ΕΤΕΑΕΠ στην επικουρική ασφάλιση και την πρόνοια.

Οι αλλαγές αυτές δοκιμάστηκαν και συνεχίζονται να δοκιμάζονται στην εφαρμογή τους, όπου εμφανίστηκαν και εμφανίζονται σημαντικά προβλήματα.

Πέραν αυτού όμως κρίνονται και δικαστικά, δεδομένου ότι για τις δικαστικές προσφυγές που έχουν ασκηθεί, περιμένουμε τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Περί του τρόπου που θα αντιμετωπισθούν τα θέματα αυτά από το Ανώτατο Δικαστήριο κυκλοφορούν διάφορα σενάρια. Είναι ενδεχόμενο πάντως με τις αποφάσεις αυτές ή με κάποιες από αυτές να ανατραπεί ο σχεδιασμός του ασφαλιστικού, όπως έγινε και αποτυπώθηκε στον νόμο αυτό.

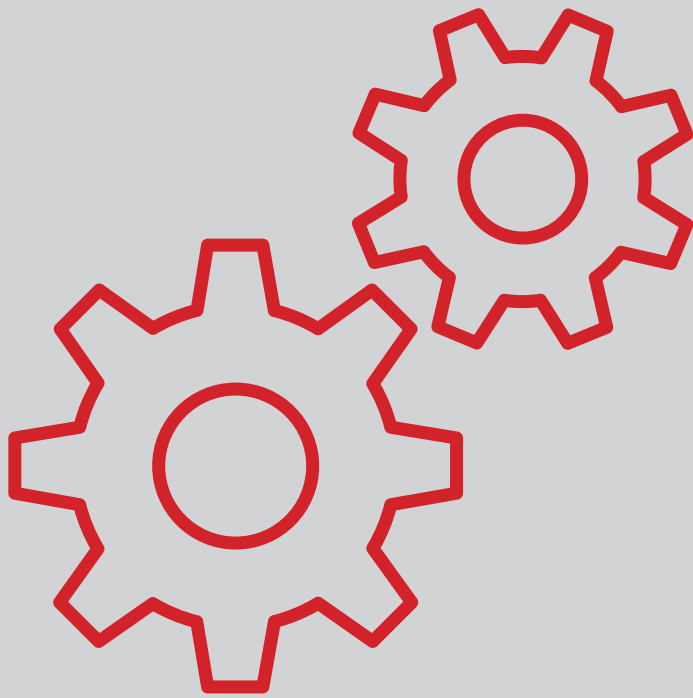
Τούτο δε δεδομένου ότι θα έχουμε αποφάσεις που θα αφορούν και τις ενοποιήσεις και το ύψος των εισφορών των ελευθέρων επαγγελματιών και τις συντάξεις. Στον τομέα αυτό εντάσσεται και το τεράστιο ζήτημα του επανυπολογισμού των συντάξεων όλων των παλαιών συνταξιούχων. Κι αυτό θεωρώ ότι ενδιαφέρει τα μέγιστα τους συνταξιούχους ανεξαρτήτως του αν από την 1η Ιανουαρίου 2019 θα εφαρμοσθούν οι νομοθετημένες περικοπές που

αποτελούν το επακόλουθο του επανυπολογισμού.

Οι σκέψεις αυτές μας οδηγούν στο συμπέρασμα του ότι βρισκόμαστε σε μια μεταβατική περίοδο για το ασφαλιστικό μας σύστημα που δεν γνωρίζουμε ακόμη πως ακριβώς θα τερματισθεί. Φαίνεται πάντως ότι ανεξαρτήτως των αποφάσεων του ΣτΕ στον τομέα των ασφαλιστικών εισφορών θα υπάρξουν βελτιώσεις και ελαφρύνσεις, σύμφωνα με τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού, που αφορούν κυρίως τις κατηγορίες που από την 1 Ιανουαρίου 2017 επιβαρύνθηκαν υπέρμετρα από την εφαρμογή του νέου συστήματος.

Σε κάθε περίπτωση άποψή μου είναι ότι οποιεσδήποτε αλλαγές στο ασφαλιστικό θα πρέπει να στοχεύουν στην δημιουργία ενός λειτουργικού και απλού συστήματος, το οποίο να βοηθά τον υπόχρεο καταβολής εισφορών να γνωρίζει χωρίς προσπάθεια και αγώνα την οριοθέτηση των υποχρεώσεών του, ενός συστήματος το οποίο θα δημιουργεί ασφαλές κίνητρο για την ασφάλιση και την μακροχρόνια παραμονή σ' αυτό.

Δυστυχώς κάτι τέτοιο δεν ισχύει σήμερα, όπου και το σύστημα είναι πολύπλοκο και δαιδαλώδες και αντικίνητρα στην ασφάλιση δημιουργεί. Κι αυτό δεν είναι ζήτημα μιας κυβέρνησης ή ενός Υπουργείου. Είναι θέμα που πρέπει να ομονοήσουν και στο οποίο να πρέπει να συνεισφέρουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις.

“

Οποιοσδήποτε αλλαγές στο ασφαλιστικό θα πρέπει να στοχεύουν στην δημιουργία ενός λειτουργικού και απλού συστήματος.

Το μέλλον της ασφάλισης

Του Κωνσταντίνου Μακέδου
Πρόεδρου του ΤΜΕΔΕ

Σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, που ανέδειξαν τα εγκληματικά λάθη, την τεράστια καθυστέρηση στις επιβαλλόμενες διαρθρωτικές αλλαγές, αλλά και τις σαθρές δομές της κοινωνικής ασφάλισης της χώρας μας, το κύριο ζητούμενο της επόμενης μέρας είναι η εξέλιξη ενός γόνιμου διαλόγου και η υλοποίηση ενός σχεδίου, που θα αποδώσει καρπούς και θα αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη προς τους ασφαλισμένους, προς την αγορά εργασίας, προς όλους όσους λαμβάνουν τις αποφάσεις.

Παράμετρος που δυστυχώς έχει χαθεί εντελώς τα τελευταία χρόνια. Επικρατεί φόβος και σύγχυση. Όχι άδικα. Γιατί χάθηκε η κυριότερη συγκολλητική ουσία, η πίστη μας στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας.

Η αγνόηση της πραγματικότητας, η έλλειψη ενημέρωσης και συνεννόησης και συνακόλουθα συναίνεσης, σε σχέση με τα ζητήματα του ασφαλιστικού, δυσχεραίνουν κατά πολύ μία ήδη επιβαρημένη κατάσταση.

Είμαστε όμως στο σημείο εκείνο που δεν επιδέχεται άλλων λαθών και καθυστερήσεων. Απαιτούνται θαρραλέες και σύγχρονες αποφάσεις για τη βιωσιμότητά του. Οι στείρες και άναρθρες φωνές δε βοηθούν προς καμία κατεύθυνση. Οι περικοπές επίσης σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν λύση, καθώς δεν αντιμετωπίζουν ουσιαστικά το πρόβλημα, αντιθέτως. Υπάρχει συνεπώς, μια αδήριτη πραγματικότητα, όσο δεν αυξάνεται ο παραγόμενος πλούτος, δηλαδή το ΑΕΠ, θα ερχόμαστε αντιμέτωποι με αυτές ετησίως, λόγω των δεσμεύσεων μας για μείωση της κρατικής επιχορήγησης 1% επί του ΑΕΠ.

Μέσα σε ένα δυσμενές περιβάλλον, απαιτούνται λύσεις όχι μόνο καθαρές και κατανοητές, αλλά κυρίως δίκαιες, με βάση την κοινή λογική και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη:

α) τη θετική εμπειρία από τη λειτουργία του τέως Ε.Τ.Α.Α./Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. μέχρι και το 2016, αλλά και β) το εγχείρημα των φορέων Ε.Φ.Κ.Α. – Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., όπου η θέσπιση ενιαίων κανόνων, εξαιτίας του τεράστιου αναλογιστικού ελλείμματος, εφαρμόζονται σε ομάδες ασφαλισμένων με ιδιαίτερα ποιοτικά και αναλογιστικά χαρακτηριστικά, χρειάζεται να διορθώσουμε τις σοβαρές στρεβλώσεις, κρίνεται και να χτίσουμε πάνω σε δύο πυλώνες, που εδράζονται στην ακόλουθη λογική:

- στον Αναδιανεμητικό πυλώνα της συνταξιοδοτικής παροχής,

- στον Ανταποδοτικό πυλώνα, που θα παρέχει στον κάθε πολίτη το κίνητρο της αποταμίευσης, με βάση τις αρχές του κεφαλαιοποιητικού συστήματος, που ήδη έχει θεσμοθετηθεί με τον νόμο 4387/2017 για τους κλάδους Επικούρησης και Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π..

Με αυτόν τον τρόπο προστατεύουμε με κάθε τρόπο τους αδυνάτους και διασφαλίζουμε την απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος, χωρίς αναταράξεις από τους κινδύνους οικονομικών διακυμάνσεων και επενδυτικών στρατηγικών. Η αλλαγή της βάσης υπολογισμού των εισφορών και οι σημαντικές μειώσεις στους κλάδους Επικούρησης και Εφάπαξ παροχών για τους επιστήμονες ασφαλισμένους του τέως Ε.Τ.Α.Α., επαληθεύει τα παραπάνω και προφανώς την καλωσορίζουμε.

Με αυτό τον τρόπο και όταν οι οικονομικές συνθήκες το επιτρέψουν, δίνεται η δυνατότητα για μελλοντική αποταμίευση, ενώ θα ενισχυθεί σημαντικά η βιωσιμότητα ενός συστήματος, που μέχρι σήμερα, εκ του αποτελέσματος αποδεικνύεται αναποτελεσματικό και, δυστυχώς, δεν παρέχει κανένα κίνητρο αποταμίευσης.

Η εν λόγω αποταμίευση, αλλά και οι πιθανές πρόσθετες παροχές Υγείας θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν

ποιηθούν μέσω ενός νέου Ταμείου Επιστημόνων-Ελεύθερων Επαγγελματιών, οι οποίες συνδυαστικά με τις δυνατότητες Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας, που παρέχει σήμερα το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. θεμελιώνουν ένα λειτουργικό και βιώσιμο Φορέα, αλλά και εξασφαλίζουν τον ανταποδοτικό τους χαρακτήρα στη βάση των βέλτιστων διεθνών πρακτικών.

Πρόσθετα, η μείωση του συνταξιοδοτικού ρίσκου επιβάλει την αρχή «όχι όλα τα αυγά σε ένα καλάθι». Επομένως, το να υπάρχει η δυνατότητα επιλογής για επιπλέον αποταμίευση, πέραν της υποχρεωτικής ασφάλισης, είναι πέρα από θεμιτή και βαθιά δημοκρατική.

Ένας από τους λόγους που σήμερα «συνταράσσεται» το σύστημα είναι η έλλειψη στρατηγικού, αλλά και τακτικού σχεδιασμού.

Για παράδειγμα και παρά τις προφανείς διαφορές, στις ΗΠΑ, στο τμήμα των αντίστοιχων παροχών (OASI – Old-age and Survivors Insurance Trust Fund) υπάρχει πρόβλεψη για αποθεματικό παροχών για τα επόμενα 10 έτη. Έτσι δίνεται η δυνατότητα οι όποιες απαραίτητες αλλαγές να μπορούν να σχεδιαστούν με ηρεμία και σύνεση. Η διασπορά κινδύνου, η ανεύρεση νέων πηγών χρηματο-

δότησης, η αναβάθμιση υπηρεσιών, η ορθολογική κατανομή δαπανών, η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων μέσα από ενεργητικές πολιτικές ιδιαίτερα κατά τον θετικό οικονομικό κύκλο αποτελούν το πλαίσιο για την υπέρβαση των σημερινών αδιεξόδων.

Γιατί το ατομικό συνταξιοδοτικό μέλλον του καθενός μας, εξασφαλίζεται μόνο όταν σκεφτούμε «έξω από το κουτί», για να μπορέσουμε να δούμε τη μεγάλη εικόνα της κοινωνικής ασφάλισης, έχοντας ως σκοπό τη μακροχρόνια φερεγγυότητα και την ευημερία ενός ασφαλιστικού συστήματος, που θα υπηρετεί την κοινωνική δικαιοσύνη και θα ενθαρρύνει την πρόοδο.

Ποτέ δεν είναι αργά για στοχευμένες διαρθρωτικές αλλαγές, που θα εγγυηθούν ένα καλύτερο μέλλον και θα θεμελιώσουν υπεύθυνα και νηφάλια τις στέρεες βάσεις για τη διατήρηση και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της ευημερίας των επόμενων γενεών. Η κατάρρευση και το τεράστιο κόστος που επέφερε στο ασφαλιστικό και στις ζωές των ανθρώπων καταγράφουν την επείγουσα ανάγκη των αλλαγών, αλλά και το τέλος των ψευδαισθήσεων. Ό,τι δεν εξελίσσεται, χάνεται.

“

Μέσα σε ένα δυσμενές περιβάλλον, απαιτούνται λύσεις όχι μόνο καθαρές και κατανοητές.

“

Οι υιοθετούμενες λύσεις θα πρέπει να εστιάσουν στην αλλαγή ολόκληρης της αρχιτεκτονικής του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Αδήριτη η ανάγκη ανάπτυξης της επαγγελματικής ασφάλισης

Του Χρήστου Π. Νούνη
 Προέδρου της Ελληνικής Ένωσης
 Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης
 (ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α.) και Προέδρου Δ.Σ.
 του ΤΕΑ-ΥΠΟΙΚ

Σήμερα, το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό σύστημα της χώρας λόγω των πιεστικών προβλημάτων χρηματοδότησης και βιωσιμότητας χρήζει επειγόντως ριζικού εξορθολογισμού και μακροσκοπικών μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων.

Οι υιοθετούμενες λύσεις θα πρέπει να εστιάσουν στην αλλαγή ολόκληρης της αρχιτεκτονικής του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με την αξιοποίηση της συμπληρωματικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης και την καθιέρωση ενός ισορροπημένου συνδυασμού κρατικού και ιδιωτικού συστήματος ασφάλισης που θα εστιάζει στην ανάπτυξη του 2ου πυλώνα ασφάλισης (Τ.Ε.Α.) και θα υποστηρίζει την παράλληλη ενίσχυση της Ιδιωτικής Ασφάλισης (3ου πυλώνα). Κι αυτό διότι εμπειρικά έχει καταδειχθεί ότι και οι δύο αυτοί πυλώνες διασφαλίζουν τη μεγιστοποίηση της ανταποδοτικότητας εισφορών-παροχών, μέσω του κεφαλαιοποιητικού τους χαρακτήρα, τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος και τη συμπληρωματικότητα των κρατικών παροχών με πρόσθετες παροχές/εισοδήματα που αυξάνουν σε σημαντικό βαθμό για τους συμμετέχοντες ασφαλισμένους την αναπλήρωση των παροχών που λαμβάνουν από τον 1ο κρατικό πυλώνα ασφάλισης.

Με άλλα λόγια, η υιοθέτηση της διεθνούς εμπειρίας με τα επιτυχώς εφαρμοζόμενα μικτά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή μοντέλα ασφάλισης με συνδυασμό αναδιανεμητικών και κεφαλαιοποιητικών χαρακτηριστικών που αξιοποιούν ταυτόχρονα και συνεργατικά τους τρεις πυλώνες ασφάλισης, αποτελεί αδήριτη ανάγκη και φαντάζει πλέον ως μάλλον νομοτελειακή επιλογή προκειμένου να καταστεί εφικτός ο εκσυγχρονισμός και η μακροχρόνια βιωσιμότητα του ασφαλιστικού μας συστήματος.

Στην χώρα μας ο θεσμός της Επαγγελματικής Ασφάλισης θεσπίστηκε το 2002 με τον Ν.3029/2002 για τη Μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Σήμερα, μετά τη συμπλήρωση σχεδόν 16 ετών από την θέσπιση των Τ.Ε.Α., λειτουργούν στην Ελλάδα 18 επαγγελματικά ταμεία με συνολική αξία περιουσιακών στοιχείων που στις 31.12.2017 αγγίζει τα 1,34 δισ. ευρώ. Σε όλη την

Ε.Ε. λειτουργούν 155.441 επαγγελματικά ταμεία με συνολικά υπό διαχείριση κεφάλαια άνω των 3,8 τρισ. ευρώ ή του 24% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ.

Με βάση στοιχεία της ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α., το έτος 2017 το ποσοστό των εν Ελλάδι ενεργών ασφαλισμένων σε επαγγελματικά ταμεία επί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ανερχόταν σε 2,53%. Το ποσοστό αυτό είναι ενδεικτικό του χαμηλού βαθμού διείσδυσης του 2ου πυλώνα ασφάλισης στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας, εάν συγκριθεί με το αντίστοιχο ποσοστό των χωρών της Ε.Ε. (π.χ. το ποσοστό των ασφαλισμένων μελών σε Τ.Ε.Α. επί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανέρχεται σε 55% και 90% σε Μεγάλη Βρετανία και Ολλανδία αντίστοιχα).

Όσον αφορά τα αποτελέσματα επενδυτικής διαχείρισης των ελληνικών Τ.Ε.Α., σημαντικές καταγράφονται οι μέσες αποδόσεις, τόσο βραχυπρόθεσμα (11,3% το 2017), όσο μεσοπρόθεσμα (22,6% την τελευταία πενταετία) και μακροπρόθεσμα (31,4% την περίοδο 2009-2017).

Οι ανωτέρω ελκυστικές αποδόσεις, το ευνοϊκό φορολογικό πλαίσιο που διέπει τη φορολόγηση των εισφορών και παροχών των Τ.Ε.Α. αλλά κυρίως, ο σημερινός διαμορφωμένος ασφαλιστικός χάρτης με τα στρεβλωτικά και μη ανταποδοτικά του χαρακτηριστικά, έχει ενεργοποιήσει τον τελευταίο χρόνο το ενδιαφέρον για είσοδο στον 2ο πυλώνα και άλλων πολυπληθών και μη επαγγελματικών ομάδων από διάφορους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, τους τελευταίους δώδεκα μήνες έχουν αδειοδοτηθεί τέσσερα νέα Τ.Ε.Α. ενώ στη διαδικασία σύστασης τελούν έξι νέα επαγγελματικά ταμεία.

Ενδεχόμενες δε βελτιωτικές τροποποιήσεις του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου - με αφορμή και την ενσωμάτωση της 2ης Οδηγίας 2341/2016 για τα επαγγελματικά ταμεία μέχρι τις 13.1.2019 - που θα κινούνται προς την κατεύθυνση της απλοποίησης των αδειοδοτικών διαδικασιών αλλά και ενίσχυσης των κινήτρων σύστασης, θα συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της επαγγελματικής ασφάλισης ως συμπληρωματικού πυλώνα του ασφαλιστικού μας συστήματος.

Ασφαλιστικό: Ένα βαθιά ταξικό ζήτημα!

“

Το ασφαλιστικό δεν είναι τεχνοκρατικό πρόβλημα, είναι ζήτημα βαθιά ταξικό.

Ο λεγόμενος νόμος Κατρούγκαλου δίκαια αντιμετωπίζει την οργή συνταξιούχων, εργαζομένων, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών. Είναι ένας νόμος βαθιά αντιλαϊκός που αποτελεί συνέχεια όλων των αντιασφαλιστικών νόμων που ψήφισαν παλιότερα ΝΔ-ΠΑΣΟΚ και δίνει το οριστικό χτύπημα σε ό,τι είχε απομείνει από τον κοινωνικό χαρακτήρα της ασφάλισης. Ποια είναι η ουσία του προβλήματος; Τελικά, ποιο ασφαλιστικό σύστημα απαντά στις σύγχρονες λαϊκές ανάγκες;

Το «ασφαλιστικό» δεν είναι τεχνοκρατικό πρόβλημα, είναι ζήτημα βαθιά ταξικό. Δεν προέκυψε λόγω συσσωρευμένων ελλειμμάτων που τάχα δημιούργησαν οι «πρόωρες» συνταξιοδοτήσεις, οι «υπερβολικές συντάξεις» και οι «σπατάλες» ή το «δημογραφικό πρόβλημα».

Όσοι επικεντρώνουν τη συζήτηση σε αυτά τα ζητήματα, σκόπιμα αποκρύπτουν ότι οι συντάξεις είναι πληρωμένες με αίμα από τη δουλειά εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων. Στα ταμεία των ασφαλιστικών ταμείων αποταμιεύονται επί πολλές δεκαετίες χρήματα από τις εισφορές τους.

Τα αποθεματικά των ταμείων έχουν κατακλαπεί ποικιλοτρόπως επί δεκαετίες από το αστικό κράτος για να ενισχυθούν οι καπιταλιστικές επενδύσεις. Το κράτος και μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι τα φέσωσαν, αφού ποτέ δεν τήρησαν τις υποχρεώσεις τους, ενώ όλες οι κυβερνήσεις φρόντισαν να μειώσουν το ύψος των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών σε συνδυασμό με την εμπορευματοποίηση της υγείας.

Πάγια επιδίωξη των μονοπωλιακών ομίλων είναι η μείωση του «μη μισθολογικού κόστους» με τη μετακύληση της ευθύνης στους ίδιους τους εργαζόμενους και τη μετατροπή του ασφαλιστικού συστήματος σε ανταποδοτικό. Αυτή η απαίτηση έχει αποτυπωθεί σε εκθέσεις του ΟΟΣΑ και του ΔΝΤ, σε ποικίλες αποφάσεις της ΕΕ που προωθούν το ασφαλιστικό σύστημα «τριών πυλώνων» και υλοποιήθηκαν από τα τρία μνημόνια στην Ελλάδα.

Ο νόμος Κατρούγκαλου που ψηφίστηκε από ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ δεν είναι τίποτα άλλο από τη μετουσίωση τους. Και αυτά δεν αναρρούνται από τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ, που «πούλησε φύκια για μετα-

ξωτές κορδέλες» παίζοντας τον ρόλο χότζα! ΝΔ-ΠΑΣΟΚ/ΚΙΝΑΛ επί της ουσίας δεν διαφωνούν με τη βασική φιλοσοφία του νόμου.

Από τη μια ο ΣΥΡΙΖΑ και από την άλλη η ΝΔ (μέχρι και τον δικτάτορα ΠΙΝΟΣΕΤ θυμήθηκε) διαγκωνίζονται για τον «εκσυγχρονισμό» του ασφαλιστικού. Και οι δύο είναι στοιχισμένοι στις επιταγές του κεφαλαίου, στην ανταγωνιστικότητα, στον «τσελεμεντέ» ΟΟΣΑ-ΔΝΤ-ΕΕ για κατεδάφιση της κοινωνικής ασφάλισης και δημιουργία ανταποδοτικού ασφαλιστικού συστήματος «τριών πυλώνων», με επαγγελματικά ταμεία και ιδιωτική ασφάλιση. Για την ολοκληρωτική μετάβαση από τον κοινωνικό στον ατομικό χαρακτήρα της ασφάλισης-να αποτελεί ατομική ευθύνη-με βάση το εισόδημα και την περιουσία.

Ήρθε η ώρα να παλέψουμε για τις σύγχρονες ανάγκες μας, τα δικαιώματά μας, που έρχονται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων. Και ακριβώς για αυτό το λόγο παλεύουμε για κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου και όλων αντιασφαλιστικών νομών των προηγούμενων κυβερνήσεων. Απατούμε: Άμεση μείωση των εισφορών-Αυξήσεις στις συντάξεις-Μείωση των ορίων συνταξιοδότησης-Όχι στην ανταποδοτικότητα. Αποκλειστικά δημόσια-καθολική-υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση στη βάση των σύγχρονων αναγκών μας.

Η ίδια η ζωή αποδεικνύει ότι η ανάγκη κερδοφορίας των μονοπωλίων, ο καπιταλιστικός δρόμος ανάπτυξης, στέκουν εμπόδιο σε αυτά που είναι απαίτηση των καιρών. Για αυτό το λόγο ήρθε η ώρα να βαδίσουμε στον ίδιο δρόμο με όσους βασανίζονται από την κυριαρχία των μονοπωλίων, με την εργατική τάξη, τους υπόλοιπους αυτοαπασχολούμενους, τη φτωχή αγροτιά. Να ανασυντάξουμε το κίνημά μας, χτίζοντας τη συμμαχία μας, σηματοδοτώντας τον πραγματικό αντίπαλο: τους μονοπωλιακούς ομίλους, το κράτος τους, την ΕΕ και το ΝΑΤΟ που τους στηρίζει, ανοίγουμε το δρόμο ο εργαζόμενος λαός να πάρει το τιμόνι της εξουσίας.

Του Παναγιώτη Λεωνιδόπουλου
Οικονομολόγου Λογιστή
– Φοροτεχνικού

Η πρότασή μας για ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα

Πιστοί στο ρόλο, που οφείλει να διαδραματίσει το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της Πολιτείας για θέματα της οικονομίας, βάζουμε στο τραπέζι του διαλόγου μια ολοκληρωμένη πρόταση για ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα. Η πρότασή μας στηρίζεται σε ένα σύστημα που έχει διανεμητικό χαρακτήρα και διευρυμένα χαρακτηριστικά κοινωνικής αλληλεγγύης όπως ισχύει στα περισσότερα κράτη – μέλη της Ευρωζώνης.

Οι αλλαγές, που προτείνουμε στην κυβέρνηση και τα κόμματα, μπορούν να εξασφαλίσουν την μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, την αποφασιστική αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής και την οργάνωση ενός ενιαίου φορέα είσπραξης των εισφορών.

Στην πρότασή μας προβλέπονται τρία Ταμεία Κύριας Ασφάλισης: Μισθωτών, Ελεύθερων Επαγγελματιών και Αγροτών καθώς και ένα ταμείο επικούρησης και εφάπαξ με δύο αυτοτελείς κλάδους.

Επιμένουμε στην άποψή μας, ότι το σύνολο των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών, που καταβάλλουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες, δε θα πρέπει να ξεπερνά ένα συγκεκριμένο ποσοστό του καθαρού εισοδήματός τους (50% στα υψηλά εισοδήματα και σημαντικά χαμηλότερο όσο μειώνεται το εισόδημα).

Οι δικές μας εμπειριστατωμένες προτάσεις για το ασφαλιστικό σύστημα, προβλέπουν:

- Το διανεμητικό χαρακτήρα που πρέπει να έχει το ασφαλιστικό σύστημα με διευρυμένα χαρακτηριστικά διαγενεακής και κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως ισχύει στην συντριπτική πλειοψηφία των κρατών – μελών της Ευρωζώνης.
- Την μακροχρόνια βιωσιμότητά του, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την άμεση εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης, με την συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών (κοινωνικοί φορείς, επιμελητήρια κλπ.) η οποία θα ποσοτικοποιεί πλήρως τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και θα οδηγεί σε εύρεση της βέλτιστης επιλογής.
- Τη διατήρηση των ποσοστών αναπλήρωσης σε τέτοιο επίπεδο, ώστε να μην υφίστανται τόσο οι νέοι όσο και οι παλαιοί εργαζόμενοι, σημαντική μείωση του βιοτικού τους

επιπέδου εξερχόμενοι από την αγορά εργασίας και εισερχόμενοι στο συνταξιοδοτικό βίο. Σημαντικό ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση μπορούν να διαδραματίσουν τα συμπληρωματικά συνταξιοδοτικά συστήματα και η πρόβλεψη για επαρκείς δυνατότητες θεμελίωσης συμπληρωματικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και παροχών.

- Την ετήσια ενημέρωση των ασφαλισμένων για το ποσό του συσσωρευμένου αποθεματικού κεφαλαίου τους, αλλά και για συνολικό ποσό που συσσωρεύεται στους αποθεματικούς λογαριασμούς του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
- Τρία Ταμεία Κύριας Ασφάλισης: Μισθωτών, Ελεύθερων Επαγγελματιών και Αγροτών καθώς και ένα ταμείο επικούρησης και εφάπαξ με δύο αυτοτελείς κλάδους.
- Τις αλλαγές που μπορούν να εξασφαλίσουν την μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος όπως η ακόμη μεγαλύτερη σύνδεση εισφορών – παροχών, η αποφασιστική αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής με την μείωση των αντικινήτρων ασφάλισης, η αυστηροποίηση των ελέγχων και οργάνωση ενός ενιαίου φορέα είσπραξης των εισφορών, η ουσιαστική διοικητική και λειτουργική ενοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων για την μείωση του διοικητικού και διαχειριστικού κόστους, η αξιοποίηση των αποθεματικών και της περιουσίας των ταμείων με όλα τα σύγχρονα εργαλεία, ταυτόχρονα με τις δομικές αλλαγές που απαιτούνται.
- Το σύνολο των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών, που καταβάλλουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες, δε θα πρέπει να ξεπερνά ένα συγκεκριμένο ποσοστό του καθαρού εισοδήματός τους (50% στα υψηλά εισοδήματα και σημαντικά χαμηλότερο όσο μειώνεται το εισόδημα), το οποίο διασφαλίζει την αποπληρωμή και των υπόλοιπων υποχρεώσεών τους (π.χ. δάνεια), τη βιωσιμότητα της δραστηριότητάς τους, και την κάλυψη τουλάχιστον του ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης.
- Μεικτός τρόπος υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, που να λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τα χρόνια ασφάλισης (όπως ίσχυε στο παρελθόν), ούτε μόνο το εισόδημα (όπως ισχύει σήμερα), αλλά και τις δυο αυτές παραμέτρους.

- Πλαφόν στα επίπεδα του Ευρωπαϊκού μέσου όρου των ασφαλιστικών εισφορών ως ποσοστό του εισοδήματος και περισσότερες κλίμακες.
- Οι εισφορές για τον κλάδο υγείας δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να είναι ποσοστό του εισοδήματος, αλλά ένα συγκεκριμένο ποσό για όλους με πλήρεις υγειονομικές παροχές.
- Έκπτωση κατά 50% των ασφαλιστικών εισφορών των νέων επαγγελματιών για τα πέντε πρώτα χρόνια της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
- Κίνητρα στους ελεύθερους επαγγελματίες που βρίσκονται στα τελευταία χρόνια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, μέσω έκπτωσης των ασφαλιστικών τους εισφορών, για να παραμείνουν στο επάγγελμα και να μην συνταξιοδοτηθούν.

Βασικά χαρακτηριστικά νέου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης

Τα βασικά χαρακτηριστικά του νέου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στο πλαίσιο επίτευξης των βασικών του στόχων πρέπει να είναι:

Βασική Σύνταξη

Χρηματοδοτείται από το κράτος και χορηγείται χωρίς κριτήρια.

Αναλογική Σύνταξη

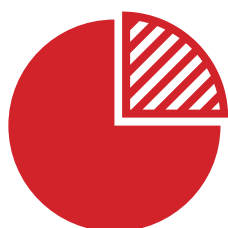
Βασίζεται στο σύστημα των καθορισμένων παροχών το οποίο λειτουργεί με βάση την αρχή της αλληλεγγύης των γενεών, την κοινωνική δικαιοσύνη και έχει ως σημείο αναφοράς το διανεμητικό σύστημα. Χρηματοδοτείται από τις εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών.

Επικουρική Σύνταξη

Αποτελεί το δεύτερο πυλώνα της κοινωνικής ασφάλισης. Χρηματοδοτείται από τις εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών. Επίσης, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα μετατροπής των ταμείων επικουρικής σύνταξης και εφάπαξ σε ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης υποχρεωτικής προσχώρησης, στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν. 4052/2012 όπου το αναλογιστικό έλλειμμα θα κεφαλαιοποιείται σε βάθους χρόνου 30 ετών.

Να διερευνηθούν, τέλος, οι δυνατότητες ανάπτυξης των συμπληρωματικών συνταξιοδοτικών σχημάτων και της ιδιωτικής ασφάλισης μέσω και των επαγγελματικών ταμείων (3ος πυλώνας κοινωνικής ασφάλισης).

Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί

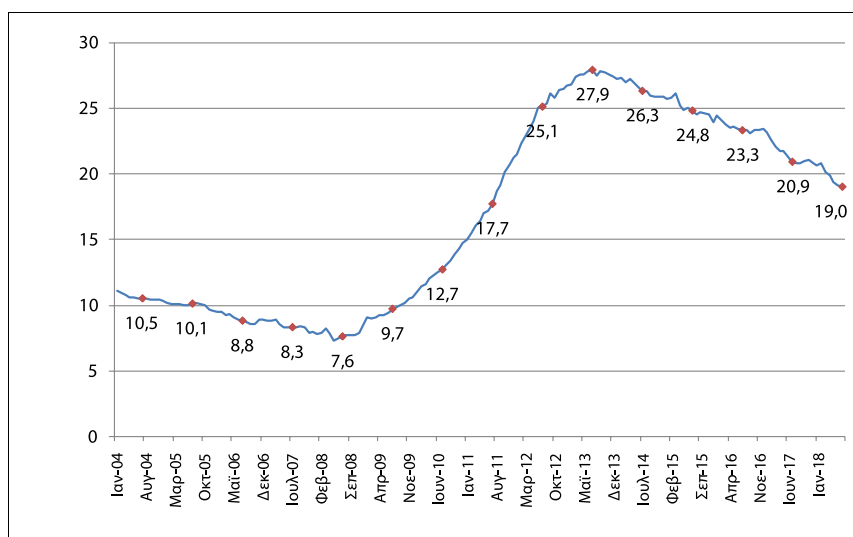
2^ο Τρίμηνο 2018 (προσωρινά στοιχεία εποχικά διορθωμένα σε όρους όγκου)

Με βάση τα διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεία το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε όρους όγκου, κατά το 2^ο τρίμηνο 2018, παρουσίασε αύξηση κατά 0,2%, σε σχέση με το 1^ο τρίμηνο 2018, ενώ σε σύγκριση με το 2^ο τρίμηνο 2017 παρουσίασε αύξηση κατά 1,8%. Με βάση μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε όρους όγκου, κατά το 2^ο τρίμηνο 2018 παρουσίασε αύξηση κατά 1,8% σε σχέση με το 2^ο τρίμηνο 2017.

Έρευνα εργατικού δυναμικού: Ιούλιος 2018

	Ιούλιος					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Απασχολούμενοι	3.470.640	3.556.131	3.615.908	3.698.139	3.792.214	3.837.271
Άνεργοι	1.342.797	1.265.989	1.192.926	1.125.150	1.002.310	897.861
Οικονομικά μη ενεργοί	3.368.266	3.310.466	3.275.599	3.222.077	3.216.075	3.238.010
Ποσοστό ανεργίας	27,9	26,3	24,8	23,3	20,9	19,0

Γράφημα 1: Εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας κατά μήνα, Ιούλιος 2004 – 2018

Οι τιμές που σημειώνονται στη καμπύλη αναφέρονται στο μήνα Ιούλιο κάθε έτους

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει τον εποχικά προσαρμοσμένο δείκτη ανεργίας για τον Ιούλιο 2018.

· Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας τον Ιούλιο του 2018 ανήλθε σε 19,0% έναντι 20,9% τον Ιούλιο του 2017 και 19,1% τον Ιούνιο του 2018. Το σύνολο των απασχολούμενων, κατά τον Ιούλιο του 2018, εκτιμάται ότι ανήλθε σε 3.837.271 άτομα. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 897.861 άτομα ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ανήλθε σε 3.238.010 άτομα.

· Οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 45.057 άτομα σε σχέση με τον Ιούλιο του 2017 (αύξηση 1,2%) και μειώθηκαν κατά 32.616 άτομα σε σχέση με τον Ιούνιο του 2018 (μείωση 0,8%).

· Οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 104.449 άτομα σε σχέση με τον Ιούλιο του 2017 (μείωση 10,4%) και κατά 13.232 άτομα σε σχέση με τον Ιούνιο του 2018 (μείωση 1,5%).

· Οι οικονομικά μη ενεργοί, δηλαδή τα άτομα που δεν εργαζονται ούτε αναζητούν εργασία, αυξήθηκαν κατά 21.935 άτομα σε σχέση με τον Ιούλιο του 2017 (αύξηση 0,7%) και κατά 42.415 άτομα σε σχέση με τον Ιούνιο του 2018 (αύξηση 1,3%).

ΑΥΤΗ
ΕΙΝΑΙ
Η ΣΤΙΓΜΗ

Η στιγμή
να αφήσεις πίσω σου
μέλλον.

Με καινούργια σχέδια, σημαντικότερες επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες, στέρεες υποδομές και ακόμα μεγαλύτερη προσφορά στην κοινωνία και τη χώρα, βρισκόμαστε εδώ. Στηρίζοντας ουσιαστικά τους ανθρώπους μας.

Πραγματοποιώντας πλήθος κοινωνικών δράσεων για την ανακούφιση των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Καταπολεμώντας το λαθρεμπόριο.

Στηρίζοντας τη λιανική με προγράμματα εκπαίδευσης και επιβράβευσης που απευθύνονται σε 25.000 λιανοπωλητές.

Για να αφήσει πίσω της και η πιο μικρή στιγμή, ένα μεγάλο μέλλον για όλους.

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΣ PHILIP MORRIS INTERNATIONAL

Αφήνουμε πίσω μας μέλλον

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ Ο.Ε.Ε

1ο Περιφερειακό Τμήμα Θράκης

oee1pt@oe-e.gr

Μ. Βασιλείου 3 / 69132 Κομοτηνή

Τηλ. 25310-23035/ **Fax.** 25310-82992

2ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας

oee2pt@oe-e.gr

Μεραρχίας 14 / 62100 Σέρρες

Τηλ. 23210-67970/ 98127/ **Fax.** 23210-52062

Γραφείο Καβάλας: Βενιζέλου 34 / 64100 Καβάλα

Τηλ. 2510-232966

oeeamz@otenet.gr

3ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας

oee3pt@oe-e.gr

Αριστοτέλους 26 / 54623 Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310-275727-8 / **Fax.** 2310-275728

4ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντροδυτικής Μακεδονίας

oee4pt@oe-e.gr

Μαλακούση 10 / 59131 Βέροια

Τηλ. 23310-29111 **Fax.** 23310-72033

5ο Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας

oee5pt@oe-e.gr

Κωστή Παλαμά 6 / 50132 Κοζάνη

Τηλ. 24610-27783 **Τηλ/ Fax.** 24610-37462

6ο Περιφερειακό Τμήμα Ηπείρου

oee6pt@oe-e.gr

Ν. Ζέρβα 28-30 / 45332 Γιάννινα

Τηλ. 26510-70400 **Fax.** 26510-72194

7ο Περιφερειακό Τμήμα Θεσσαλίας

oee7pt@oe-e.gr

Παπαναστασίου 21/41222 Λάρισα

Τηλ. 2410-531422 **Fax.** 2410-533123

8ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας

oee8pt@oe-e.gr

Πλατεία Ελευθερίας 3 (3ος όροφος) / 35131 Λαμία

Τηλ. 22310-42511 **Fax.** 22310-38882

9ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

oee9pt@oe-e.gr

Λ. Χαϊνά 75 & 25ης Μαρτίου / 34132 Χαλκίδα

Τηλ. 22210-60669 **Τηλ/ Fax.** 22210-80710/80894

10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου

oee10pt@oe-e.gr

Ζαΐμη 21 / 26223 Πάτρα

Τηλ. 2610-221645 **Fax.** 2610-273767

11ο Περιφερειακό Τμήμα Νοτιοανατολικής Πελοποννήσου

oee11pt@oe-e.gr

Πλ. Κολοκοτρώνη 8 / 22100 Τρίπολη

Τηλ. 2710-233582 / **Fax.** 2710-225048

12ο Περιφερειακό Τμήμα Δωδεκανήσου

oee12pt@oe-e.gr

Γ. Σεφέρη 8ο Εμπορικό Κέντρο ΜΗΔΙΑ / 85100 Ρόδος

Τηλ. 22410-60193/ 66660 / **Fax.** 22410-60197

13ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικού Αιγαίου

oee13pt@oe-e.gr

Ελ. Βενιζέλου 6B / 81100 Μυτιλήνη

Τηλ. 22510-37367 / **Fax.** 22510-25634

14ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Κρήτης

oee14pt@oe-e.gr

Εθν. Αντιστάσεως 105 / 71306 Ηράκλειο

Τηλ. 2810-223997 / 332837 / 301935 **Fax.** 2810-224595

15ο Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Κρήτης

oee15pt@oe-e.gr

Μυλωνογιάννη 15Α & Κριάρη, 2ος όροφος / 73135 Χανιά

Τηλ. 28210-94505 / 95001 **Fax.** 28210-76186

16ο Περιφερειακό Τμήμα Ιονίων Νήσων

oee16pt@oe-e.gr

Σαμαρά 2, 49132 Κέρκυρα

Τηλ. 26610-41148 **Fax.** 26610-42388

ΦΡΟΝΤΙΔΑ.
ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ.
ΙΣΟΤΗΤΑ.

ΑΝ ΕΝΩΘΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΘΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΟΥΜΕ*

«Το Χαμόγελο του Παιδιού», έχοντας αναγνωριστεί διεθνώς, με όραμα: το Χαμόγελο κάθε παιδιού, υλοποιεί πανελλαδικά, 365 ημέρες το χρόνο, 24 ώρες την ημέρα, αποτελεσματικές και άμεσες δράσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση συγκεκριμένων φαινομένων που απειλούν τα παιδιά.

Μέχρι σήμερα «Το Χαμόγελο του Παιδιού» έχει στηρίξει περισσότερα από 1.200.000 παιδιά και τις οικογένειές τους. Παιδιά θύματα κάθε μορφής Βίας, Παιδιά θύματα Εξαφάνισης, Παιδιά με προβλήματα Υγείας, Παιδιά που βρίσκονται ή απειλούνται να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας, έχουν βρει λύση.

*Από το ημερολόγιο του Ανδρέα Γαννόπουλου, 9-11-1995

ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ ΒΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

☎ 11040 (αστική χρέωση)

@ info@hamogelo.gr

🌐 www.hamogelo.gr

